

كۈچۈڭ شىچېڭزى خارابىسى پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئۈن چوڭ ئارخېئولوگىيەلىك بايقاش تىزىملىكىگە كىرگۈزۈلدى

قارلىنى بىلىش، ئالەم ئاپ بىلىش، قانلى مايل قىلىش

«بېشى كەپتىرى» بەخت ئىشىكىنى ئاچتى

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز جاڭ تىڭ ئىختىيارىي مۇخبىر لېۋ شياۋبىڭ

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى، بۇرچىن ناھىيەسى قوستىق بازىرى قىزىل ئۆيىنى كەنتى يۇلتۇن باچكا باقمىچىلىق جەمئىيىتىنىڭ پاكىز كەپتەر خانىسىدا نەچچە مىڭ گۆش كەپتىرى قاناتلىرىنى قېقىپ، پات - پات «بۇقۇلداپ» قوياتتى.

«كەپتەرلەرنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساملا بەك خۇش بولىمەن» دېدى كەپتەرلەرگە دان بېرىۋاتقان قىزىل ئۆيىنى كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى جاڭ يۇنتاۋ.

قىزىل ئۆيىنى كەنتى تىپىك يېزا ئىگىلىك كەنتى بولۇپ، يەر ئاز، ئادەم كۆپ ئىدى، كەنت ئاھالىلىرىنى بېشى يولغا يېتەكلەش ئۈچۈن، بۇرچىن ناھىيەلىك تۈ - رالغۇ ۋە شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى ئىدارىسىنىڭ قىزىل ئۆيىنى كەنتىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايل قىلىش» خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت» يولى ئۈستىدە دە پائال ئىزدىنىپ، چارە - تەدبىر ئويلىدى، ئاڭلىلىرى - گە كىرىپ زىيارەت قىلىپ تولۇق تەكشۈرۈش ئارقىلىق كەنتتىكى بىرنەچچە كەنت ئاھالىسىنىڭ گۆش كەپتىرى بېقىشى تەجرىبىسى بارلىقىنى بايقىدى.

خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت» بازارىنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، كالا، قوي بېقىشقا قارىغاندا گۆش كەپتىرى باقمىچى - لىقنىڭ دەۋرىيلىكى قىسقا، پايدىسى تېز بولىدىكەن، شۇ يەردىكى كەنت ئاھالىلىرىگە ماس كېلىدىكەن، دەپ قارىدى.

دەرھال ئىشى باشلاندى. كەنت پارتىيە ياچېيكە - سى باشلامچى بولغان، «جەمئىيەت + دېھقان ئاڭلىلىرى» ھەرىكەت ئەندىزىسى قوللىنىلغان، كەنت ئاھالىلىرى مەبلەغ، ئەمگەك كۈچى بىلەن تەمىنلەش قاتارلىق شەكىل - لەر بىلەن پاي قوشقان، يۇلتۇن باچكا باقمىچىلىق جەمئىيىتى قۇرۇلدى. خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت» پارتىيەلىك كەنت ئاھالىلىرىنى باشلامچىلىق بىلەن باقمىچىلىق قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى، گۆش كەپتىرى بېقىشى تەجرىبىسى بار جاڭ يۇنتاۋ جەمئىيەتكە كىرىشكە بىرىنچى بولۇپ تىزىملىتىلدى.

2019 - يىلى، خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت» يەنە 500 مىڭ يۈەن يۆلەش تەرەققىيات مەبلەغىنى پائال ئىلتىماس قىلىپ، ئىگىلىگەن يەر كۆل - مى 220 كىۋادرات مېتىر كېلىدىغان كەپتەر خانىدىن بىرنى قۇرۇپ، «بەيىۋاڭ» نەسىللىك كەپتىرىدىن 1000 نى كىرگۈزدى.

ئىلمىي باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت» ي باقمىچىلىق مۇتەخەسسسلرىنى كەنتكە قەرەللىك كېلىپ يېتەكچىلىك قىلىش، مۇلازىمەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدى ھەم كەنت ئاھالىلىرى ۋەكىللىرىنى سانجى، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردىكى گۆش كەپتىرى باقمىچىلىق مەيدانلىرىغا بېرىپ ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا، ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. خىزمەت ئەترىتى يەنە بۇرچىن ناھىيەسىدىكى مېھمانساراي، كەچلىك بازار قاتارلىقلار بىلەن پائال ئۇدۇللىشىپ، سېتىش توختامى ئىمزا لاپ، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ سېتىش يولىنى كېڭەيتىشكە ياردەم قىلدى.

«باقمىچىلىق جەمئىيىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر ئايدا 300 جۈپكە يېقىن گۆش كەپتىرى ساتالايدۇ، بىر جۈپى 50 نەچچە يۈەن، بىر يىلدا 100 نەچچە مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىدۇ، بۇ، باقمىچىلىق ئائىلىلىرىنىڭ يىلدا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلىشقا تۈرتكە بولىدۇ» دېدى جاڭ يۇنتاۋ.

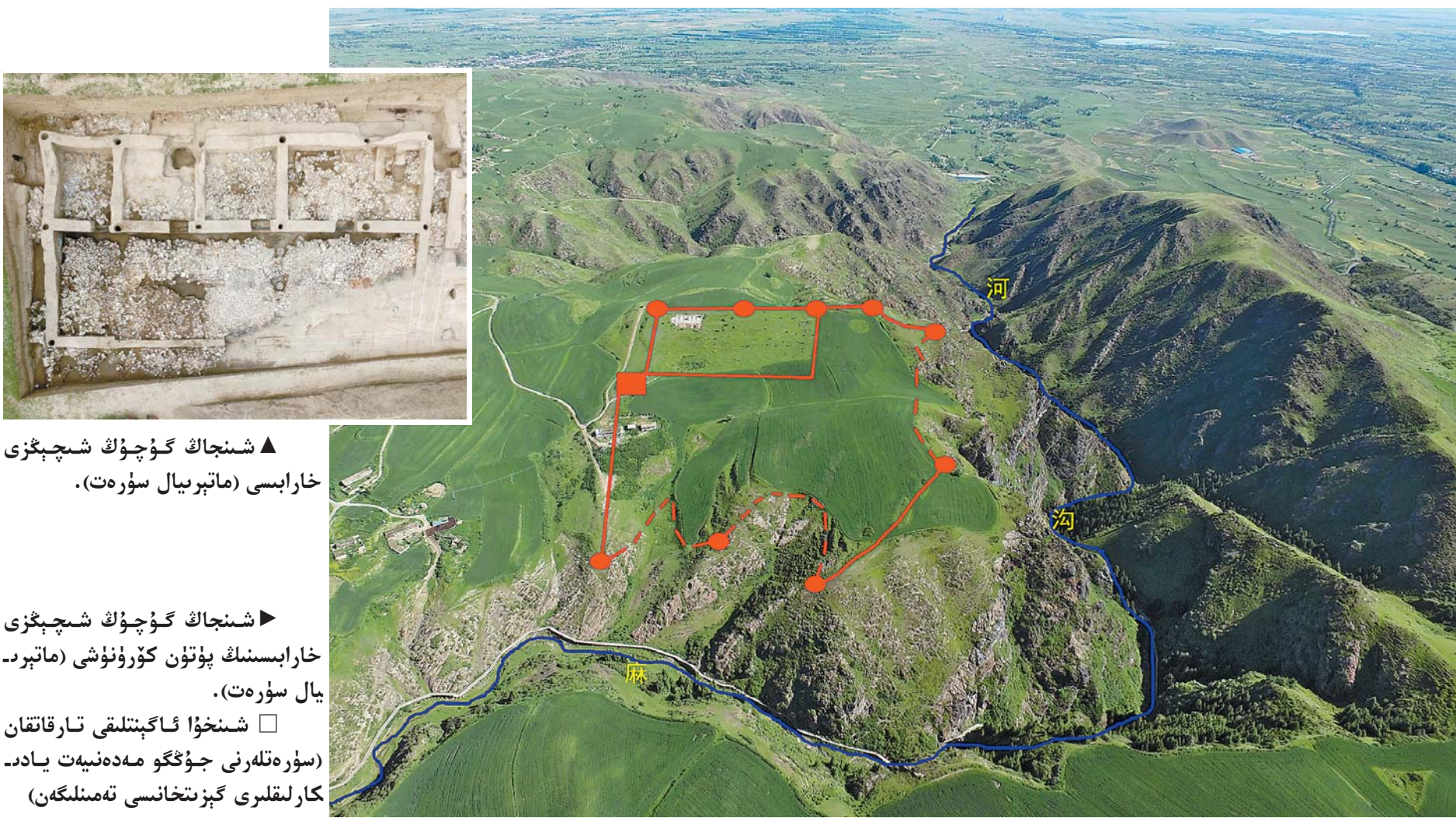
گۆش كەپتىرى باقمىچىلىقنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈنەر - لىك بولغاچقا، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ گۆش كەپتىرى بېقىشى ئاكتىپلىقىنى زور دەرىجىدە قوزغىدى، نۆۋەتتە، 15 ئائىلىلىك كەنت ئاھالىسى جەمئىيەتكە كىردى. «سېتىش يولى مەسىلە ئەمەس، بازارنىڭ ئاۋات مەزگىلىدە، تەمىنلەش ئېھتىياجىنى قاندۇرالايمىز» دېدى بىز بۇ يىل باقمىچىلىق كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، 300 كىۋاد - رات مېتىر كېلىدىغان كەپتەر خانىدىن يەنە بىرنى قۇرۇپ، 1200 نەسىللىك كەپتەر كىرگۈزۈپ، كەنتىمىز - نى گۆش كەپتىرى باقمىچىلىقىدىكى ئۆزگىچە كەنت قىلىپ قۇرۇپ چىقىپ، گۆش كەپتىرى باقمىچىلىقنى كۆلەملەشتۈرۈش، كەسىپلەشتۈرۈش يولغا ماڭدۇرۇشقا تۈرتكە بولۇپ، تېخىمۇ كۆپ كەنت ئاھالىسىنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ بېيىشىغا تۈرتكە بولۇشنى پىلانلاۋاتىمىز» دېدى بۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ۋۇ شياۋمىڭ.

بارغانسېرى كۆپلەنگەن كەنت ئاھالىسىنىڭ گۆش كەپتىرى باقمىچىلىق قوشۇنغا كىرىشىگە ئەگىشىپ، بىر قىسىم كەنت ئاھالىسى كۆك پۇرچاق ۋە نوۋۇت قاتار - لىق خاس دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى تېرىشقا باشلىدى، بۇ، ھەم گۆش كەپتىرى باقمىچىلىقنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇردى، ھەم قىزىل ئۆيىنى كەنتنىڭ كۆپ مەنبە - لىك تېرىقچىلىقىغا تۈرتكە بولۇپ، كەنت ئاھالىلىرى - نىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ بېيىش يولىنى بارغانسېرى كېڭەيتتى.

دەنئەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى باھالانغان جۇڭگونىڭ ئارخېئولوگىيە ساھەسىدىكى ئەڭ يۇقىرى مۇكاپات بولۇپ، ئىككى يىلدا بىر قېتىم باھالاندى. ئىگىلىنىشىچە، بۇ، دۆلەت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسىنىڭ تۇنجى قېتىم تور يىغىنى شەكىلدە پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئۈن چوڭ ئارخېئولوگىيەلىك بايقاشنى ئا - خىرقى باھالاش يىغىنى ئېچىشى ئىكەن، ھەمدە توردا بىۋاسىتە كۆر - سىتىش شەكلى قوللىنىلىپ، كۆرگەزمە قىلىپ كۆرسىتىپ دوكلات قىلىش، باھالاش ۋە بېلەت تاشلاش قاتارلىق ھالقىلار بويىچە ئېلىپ بېرىلغان، بۇ جەرياندا ئامما «بۇلۇت تېرىمىنى سەيلىسى» ئارقىلىق، بۇ قېتىمقى باھالاش نەق مەيدانىغا «كىرەلە - گەن». ئاخىرقى باھالاش يىغىنىدا، شىنجاڭ گۇچۇڭ شىچېڭزى خارابىسى ئۆزىنىڭ روشەن رايون خاسلىقى، مۇھىم، زور تارىخىي مەدەنىيەت قىممىتى بىلەن مۇتەخەسسسلەر مەركىزى ۋە ئاممىنىڭ يۇكسەك باھاسىغا ئېرىشكەن.

شىنجاڭ ئارخېئولوگىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ كاندېدات تەتقىقاتچىسى تېيەن شياۋخۇڭ مۇنداق تونۇش - تۇردى: «شىچېڭزى خارابىسىنىڭ تەكشۈرۈش ئۈنۈمى تەك تۆت تە - رەپلىك شەكىلدە كۆرۈندۈ، ئومۇمىي كۆلىمى تەخمىنەن 110 مىڭ كىۋادرات مېتىر كېلىدۇ. شەھەرنىڭ غەرب تەرىپى ۋە شىمال تەرىپىدە ئېگىز سېپىل بار، شەرق تەرىپى ۋە جەنۇب تەرىپى چوڭقۇر جىلغىغا يېقىن بولۇپ، جىلغىنىڭ ئاستى ماڭۇخى دەرياسى، بۇ شەھەرنىڭ غەربىي شىمال قىسمىدا غەربىي شىمال شەھەر سېپىلىغا يۆلەپ كىچىك شەھەر سېپىلىغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە يەنە بۇرجەكلىك بىنا، كۆندە سۇپىسى، سېپىل خەندىكى قاتارلىق قۇرۇلۇش ئەسلىھەلىرى بار، ھەربىي مۇداپىئە تۈسى ئىنتايىن قويۇق».

2018 - يىلى گۇچۇڭ شىچېڭزى خارابىسىنى ئارخېئولوگىيەلىك قېزىش - تۇردى «2016 - 2017 - يىللىق دالا ئارخېئولوگىيە مۇكاپاتى» بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. دالا ئارخېئولوگىيە مۇكاپاتى دۆلەت مە - قۇرۇلۇش ئىكەن.

▲ شىنجاڭ گۇچۇڭ شىچېڭزى خارابىسى (ماتېرىيال سۈرەت).

▶ شىنجاڭ گۇچۇڭ شىچېڭزى خارابىسىنىڭ پۈتۈن كۆرۈنۈشى (ماتېرىيال سۈرەت).

□ شىنخۇئا ئاگېنتلىقى تارقاتقان (سۈرەتلەرنى جۇڭگو مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى گېزىتخانىسى تەمىنلىگەن)

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار بايراملىق دەم ئېلىشتا ئىستېمال يوشۇرۇن كۈچىنى سىجىل قويۇپ بەردى

كۈندىن بۇيان، سېتىشقا پۈتۈشۈلگەن ئاي - توموبىل جەمئىي 3508 بولۇپ، سېتىش سوممىسى 544 مىليون يۈەنگە يەتتى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، مۇخبىر دۇڭخېڭ نىسسان بوۋاڭ مەخسۇس سېتىش دۈكىنىدا، ئاپتوموبىل كۆرگىلى كەلگەن خېرىدارلارنىڭ بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچەتكەندىن كېيىن سېتىش مەيدانىغا كىرگەنلىكىنى كۆردى، بەزىلەر رى ئاپتوموبىلنى ھەيدەپ بىۋاسىتە ھېس قىلدى، بەزىلىرى ئېتىبار تەدبىرلەر ھەققىدە مەسلىھەت سوراش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى، بەزىلىرى ئاپتوموبىل سېتىش توختامى ئىمزا لىدى، بۇ يەر نا - ھايىتى قىزىپ كەتكەندى.

«ھازىر كۈندە 30 - 20 ئاپتوموبىل زاكاز قىلىنىۋاتىدۇ، سېتىش مىقدارى ئەس - لىگە كېلىپ ئىلگىرىكى يىللاردىكى 5 - ئاي - دىكى يۇقىرى پەلە مەزگىلىنىڭ 80% گە يەتتى، ئاپتوموبىل سېتىش بازىرىنىڭ باھا - رى قايتىپ كەلدى» دېدى مەخسۇس سېتىش دۈكىنىنىڭ باش نازارەتچىسى جاڭ گولىيەن مۇخبىرغا.

يېمەك - ئىچمەك، كىيىم - كېچەك، تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى بايراملىق دەم ئېلىشتىكى ئىستېمال قىزىق نۇقتىسىغا ئايلاندى قەشقەر ئوتتۇرا - غەربىي ئاسىيا

(بېشى 1 - بەتتە)

5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى سائەت 24 كىچە، 3 - قارارلىق ئىستېمال بېلىتىدىن جەمئىي 1 مىليون 960 مىڭ پارچە ئېلىنغان، ئىس - تېمپېراتۇرا ئۇچۇن ھېساباتتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن جەمئىي 1 مىليون 950 مىڭ 200 يۈەن بولۇپ، ھاسىل قىلىنغان جەمئىي سېتىش سوممىسى 29 مىليون 316 مىڭ 800 يۈەن، ئىستېمالغا تۈرتكە بولۇش نىسبىتى 1:15 تىن چوڭ بولغان.

ئاپتوموبىلنىڭ سېتىش مىقدارى ئىلگە - رىكى يىللاردىكى يۇقىرى پەلە مەزگىلىنىڭ 80% گە يەتتى

ياخشى سىياسەتنىڭ تۈرتكىسىدە، ئاپتوموبىل سېتىش بازىرىمۇ جانلاندى.

4 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە، ئۈرۈمچى شەھىرى ئاپتوموبىل بىل سېتىۋالسا قاتناش مەجبۇرىي سۇغۇرتە - سى ياردەم تولۇقلىمىسىدىن بەھرىمەن بولۇش ئېتىبار سىياسىتىنى يولغا قويدى، «1 - ماي» مەزگىلىدە ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى تۇنجى نۆۋەتلىك «بۇلۇت» ئاپتوموبىل كۆرگەزمىسىدە دوۋىن، ئۇنىۋېرسال قاتارلىقلار ئارقىلىق توردا سۈپەتلىك ماركىلارنى بىۋاسىتە كۆرسىتىپ مال سېتىش قانات يايدۇرۇلۇپ، تور سىرتىدا ئاپتوموبىل بىل سېتىشقا تۈرتكە بولدى. 4 - ئاينىڭ 18 -